

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

WWW.VNTHUQUAN.NET, 2008.

Lép Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

lời giới thiệu

Những bài học nhân hậu

Năm 1978 là tròn 150 năm ngày sinh nhà văn Nga vĩ đại Lép Nhi-cô-lai-ê-vích Tôn-xtôi, con người đã để lại cho chúng ta trong sách của mình những kho báu tư tưởng và ngôn từ vô giá.

Tôn-xtôi sinh ra, lớn lên và phần lớn cuộc đời mình đã sống ở I-a-xnai-a Pô-li-a-na. Ông rất yêu trẻ nhỏ và đã viết cho trẻ con nông dân I-a- xnai-a Pô-li-a-na nhiều truyện ngắn và truyện đồng thoại.

Tôn-xtôi đã in những truyện ngắn và truyện đồng thoại của mình dành cho trẻ nhỏ trong những cuốn sách nhan đề "Sách học vấn" và "Những cuốn sách Nga để đọc". Nhiều em nhỏ đã học đọc và học viết theo những cuốn sách này.

Tôn-xtôi đã đưa vào những cuốn sách dành cho trẻ nhỏ nhiều câu

chuyện và truyền thuyết lấy từ văn học cổ, từ cuộc sống của các dân tộc khác nhau trên thế giới. Ông đặc biệt thích thú các truyện ngụ ngôn giản dị và ngắn mà nhà thông thái cổ Hy Lạp Ê-dốp đã sáng tác ra.

Ê-dốp sống cách đây đã lâu, khoảng 2500 năm (vào thế kỷ IV trước công nguyên). Những truyện ngụ ngôn cổ chính là những bài học nhân hậu. Mà bài học nhân hậu thì không bao giờ bị lãng quên!

Ai không nhớ truyện ngụ ngôn về hai người bạn và con gấu?
Một anh hoảng sợ leo tót lên cây, còn anh kia ở lại trên đường.
Khi gấu bỏ đi, anh thứ nhất hỏi: "Gấu nói gì với cậu thế?" Anh thứ hai trả lời: "Nó bảo rằng, không được bỏ bạn trong hoàn nạn"...

Câu chuyện này có thể đọc trong các sách giáo khoa cấp một ở nước ta cũng như những cuốn sách đầu tiên của thiếu nhi. Thậm chí cả những đứa trẻ còn chưa biết đọc cũng đã quen biết nó. Nhưng ít ai biết rằng truyện ngụ ngôn này là do Ê-dốp sáng tác và Tôn-xtôi đã dịch ra tiếng Nga.

Hay một câu chuyện nổi tiếng nữa về thằng bé nông dân chăn

cừu nghịch ngợm mấy lần kêu cứu: "Sói ! Sói !" đã làm mọi người lo lắng vô ích. Nhưng khi tai họa thực sự đến, nó lên tiếng kêu cứu thì không ai đáp lại, bởi vì mọi người đều nghĩ nó đùa như trước đây...

Đó cũng là truyện ngụ ngôn của Ê-dốp do Tôn-xtôi dịch.

Nhiều truyện ngụ ngôn cổ mà độc giả được biết qua các bản dịch của I-van An-đrây-ê-vích Cru-lốp. Thí dụ, những truyện ngụ ngôn như: "Chuồn chuồn và kiến", "Quạ và cáo", "Sói và sếu"... Cru-lốp là nhà thơ và dịch truyện ngụ ngôn ra bằng thơ. Còn Tôn-xtôi là nhà văn và dịch cũng chính những truyện ngụ ngôn ấy ra bằng văn xuôi.

Tôn-xtôi đưa các bản dịch truyện ngụ ngôn của Ê-dốp xích gần lại với cách ngôn, tục ngữ ("Đắm thuyền") hoặc với truyện cổ dân gian ("Cáo và gà rừng"), hay biến nó thành truyện sinh hoạt ("Hai người bạn"). Ông chuyển sự kiện của truyện ngụ ngôn về môi trường thân quen. Chúng trở thành các truyện ngụ ngôn Nga, những tác phẩm tự hào của Lép Tôn-xtôi.

Thường thì các truyện ngụ ngôn cổ kết thúc bằng một kết luận hoặc một lời giáo huấn. Tôn-xtôi vứt bỏ những đoạn kết ấy, chỉ

giữ lại hành động và tính cách của nhân vật, chắc là từ trẻ em cũng sẽ hiểu bài học nhân hậu nói về điều gì và dạy điều gì.

Để dịch được đúng Ê-dốp, Tôn-xtôi đã học tiếng Hy Lạp cổ, đọc rất nhiều sách. Nhiều mẩu chuyện về Ê-dốp còn được giữ lại. Một số người gọi ông là con người sung sướng, bởi vì, dường như ông hiểu được tiếng nói của loài vật, tiếng nói của thiên nhiên. Các truyện ngụ ngôn của ông về con sếu rút cái xương hóc trong họng sói, về con cáo không với được chùm nho, điều lý thú đối với trẻ em và người lớn, như các truyện cổ dân gian thần tiên. Trong đó, mọi điều đều hấp dẫn và có tính chất răn dạy. Nhưng truyện ngụ ngôn, khác biệt với truyện cổ dân gian, bao giờ cũng chứa đựng một sự chế giễu sắc nhọn như lông nhím, hay một sự ngăn ngừa như sư tử. Thêm vào đây, bao giờ nó cũng dễ hiểu và ngắn gọn.

Số người khác gọi Ê-dốp là con người bất hạnh bởi vì ông muốn là một nô lệ nghèo nàn của tên nhà giàu Xan-phơ. Người ta còn nói rằng, sở dĩ Ê-dốp phải dùng lời bóng gió để giảng bài là bởi vì ông sợ tên chủ của mình và không dám nói toạc ra. Nhưng Ê-dốp đâu có sợ Xan-phơ. Và ông đã nói hết sự thật. Ông là một con người nghiêm khắc và dũng cảm mà chủ yếu, ông là một triết gia phong thái và nhân hậu. Ông bắt mọi người cười vui về

về những trò tinh nghịch của các nhân vật của mình. Và họ càng cười bao nhiêu, càng trở nên minh mẫn bấy nhiêu, bởi vì như Puskin từng nói, "truyện cổ dân gian là điều không có thực nhưng trong đó có lời bóng gió là bài học cho những người thông minh, nhân hậu".

Nhiều câu chuyện về Ê-dốp còn được giữ gìn trong ký ức của nhân dân. Một trong những câu chuyện như vậy Tôn-xtôi đưa vào cuốn "Sách học vấn" của mình. Một lần Xan-phơ sai Ê-dốp đi dò xem đám cưới của người hàng xóm có nhiều người đến dự không. Ê-dốp đến nhà người hàng xóm, ném một súc gỗ xuống ngưỡng cửa nhà anh ta, rồi ngồi bên cạnh chờ khách khứa ra về. Tiệc tan, ai ra khỏi nhà cũng đều vấp phải khúc gỗ nhưng chỉ bực bội nhìn khúc gỗ rồi đi đường mình. Chỉ có một bà cụ sau khi bị vấp đã quay lại đẩy khúc gỗ dẹp sang bên để người khác không bị cản trở. Ê-dốp hài lòng trở về gặp chủ.

- Thế nào, ở đây có nhiều người không? - Xan-phơ tò mò hỏi.

- Tất cả chỉ có một con người, mà đây là một bà cụ già, Ê-dốp trả lời.

- Sao lại thế? - người chủ ngạc nhiên.

- Tất cả đều vấp phải khúc gỗ - Ê-dốp nói - mà không ai dẹp nó đi. Thế thì lũ cừu cũng làm như vậy. Riêng bà cụ già dẹp súc gỗ đi để người khác không bị ngã. Chỉ có con người mới làm như vậy. Một mình bà cụ là người.

Các nhân vật trong truyện ngụ ngôn của Ê-dốp có đủ loại khác nhau. Ở đây có cả con người, cả thần thánh, cả loài vật. Nhưng nhà viết ngụ ngôn cổ có kể về ai đi nữa, trước hết ông nhằm nói với trẻ em. Có thể vì thế mà đôi khi, dường như các nhân vật của ông chỉ là những đứa bé đeo mặt nạ. Chỗ này, chỗ kia, thỉnh thoảng từ dưới cái mặt nạ bị bật ra bất chợt lại lóe sáng những đôi mắt nghịch ngợm và thông minh của trẻ thơ. Điểm đặc biệt này của truyện ngụ ngôn đã được họa sĩ Mi-kha-in Rô-ma-đin cố gắng giữ trong các bức vẽ của mình.

Tôn-xtôi cho in "Sách học vấn" và "Những cuốn sách Nga để đọc" lần đầu vào những năm 1874 - 1875. Nhiều truyện trong những cuốn sách này, các em nhỏ đã quen biết. Đó là "Phi-li-pốc", là "Ba con gấu", là "Người tù Cap-ca-dơ", cũng như "Sự tử và con chó con" và những truyện khác. Ngày nay, bên cạnh những cuốn sách mỏng đầu tiên đó, trong cuốn sách đọc của trẻ em có thêm các câu truyện ngụ ngôn của Lép Tôn-xtôi. Những

truyện này được xếp theo thứ tự như Lép Tôn-tôi đặt để đưa in. Thoạt đầu là những câu chuyện đơn giản nhất, về sau phức tạp dần... Nhưng tất cả những truyện này đều dành cho những người nghe và người đọc bé nhất, những người bắt đầu yêu quý và hiểu biết tiếng nói mẹ đẻ từ vần chữ cái.

Ê-du-a Ba-ba-Đôp

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Ngựa đực và ngựa cái

Đêm ngày ngựa cái rong chơi

Còn anh ngựa đực cả đời cày thuê

Ban ngày vất vả ê chề

Đói lòng chập choạng đêm về kiếm ăn

Lại nghe ngựa cái can rằng:

Tội gì cày xới nhọc nhằn anh ơi

Tôi mà bị chủ quất roi

Chổng mông tung vó tôi thời đá ngay

Hôm sau ngựa đực nghỉ cày

Chủ lôi ngựa cái ra thay việc đồng

Thế là ngựa cái đàn lòng

Ngày ngày đeo ách ra đồng cày thay

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Cáo và sếu

Cáo mời sếu đến ăn trưa

Dọn ra một đĩa canh chua nông choèn

Mỏ dài sếu chỉ mon men

Mỏ canh chẳng được , sếu bèn nhịn sưng

Thế là cáo chén sạch luôn

Còn cười sếu đói mặt buồn rút lui...

Hôm sau cáo được sếu mời

Món ăn ngào ngạt bốc hơi trong bình

Cực thân cáo chịu liềm quanh

Đầu to đầu lợt cổ bình dài thon

Cổ dài mỏ sếu xơi ngon

Cáo tham chết điếng nhìn mồm biết thân

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Khỉ con

Khỉ mẹ sinh được hai con

Một con yêu quý sớm hôm nuôi chiều

Một con ghét bỏ đủ điều

Một hôm người đuổi rượt theo cùng đường

Khỉ mẹ ôm đứa con thương

Một con bị mẹ bỏ vương bên rừng

Cực thân khỉ trốn vô bụng

Con yêu đập phải cây rừng chết toi...

Thợ săn khi bỏ đi rồi

Con yêu thì nghèo, con thời biệt tăm

Thân già khi mẹ ăn năn

Cô đơn vò võ trăm ngàn đắng cay

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Đại bàng, quạ và người chăn cừu

Đàn cừu tha thân trên đồng

Đại bàng lao xuống quắp lông tha về

Quạ nhìn thấy thế thèm ghê

Làu bàu nguyên rủa , quạ chê đại bàng:

Đứa ngu tưởng vậy giỏi giang

Chộp con cừu bé làng nhàn gày nhóm

Ta đây phải chén mồi ngon

Một con cừu đực béo tròn cồi xay

Nói xong xà xuống giữa bầy

Dương lông móng vuốt quắp ngay lưng cừ

Than ôi ! Tham lắm khổ nhiều

Tha lên không nổi , chạy liều vương lông

Người chẵn cừ đến gỡ xong

Đập cho mấy nhát mạng tong quạ điều

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Đôi bạn đường

Trẻ già cùng bước trên đường

Bỗng nhìn dưới đất ai vương túi tiền

Anh bạn trẻ vội nhặt lên

Lộc này thượng đế ban liền cho ta

Bạn già lên tiếng tham gia:

“Của chung , tôi chú chúng ta tiêu dùng”

Anh bạn trẻ vội tranh công

“Tôi nhặt được , tôi chỉ dùng riêng tôi”

Bạn già chẳng nói nửa lời

Đi quăng nữa , bỗng có người rượt qua

Một người cưỡi ngựa hỏi tra:

“ Đứa nào ăn cắp tiền ta dọc đường?”

Anh bạn trẻ giọng bi thương

“Chúng ta ,tôi-cụ, tai ương mất rồi”

Cụ già liền bảo :”thôi!thôi!

Tiền anh nhặt được chứ tôi can gì!”

Đoàn người giải kẻ gian đi

Đến nơi xét hỏi thị phi rạch ròi

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Đắm thuyền

Thuyền đánh cá trên sông

Trời bỗng nổi bão đông

Mọi người đều sợ hãi

Họ gác mái chèo lại

Cầu thượng đế phù trì

Thuyền cứ thế trôi đi

Ngày càng xa bờ mãi

Bơi chèo vẫn gác mái...

Chợt bác đánh cá già

Mới hỏi :tại sao ta

Gác mái chèo lại thê

Cứ việc câu thượng đế

Nhưng vẫn gắng chống chèo

Qua vát vả gieo neo

Cho thuyền vào bờ chứ

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Con chuột phát phì

Chuột ta gặm sàn nhà

Một khe hở hiện ra

Chuột chui qua khe hở

Thức ăn nhiều nhiều là...

Chuột tham ăn quá xá

Bụng bội thực phình to

Sáng ra quay về tổ

Nhưng thật là khổ sở

Cái bụng bự tròn căng

Đến nỗi Chuột nghiền răng

Chui không lọt khe hở

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Chuột và ếch

Ếch xanh gặp chuột trên bờ

Mời chuột đến nhà dưới nước tắm chơi

Chuột ta vội vã nhận lời

Ngụp ngay xuống nước ngạt hơi suýt chìm

Cố ngoi ngóp mãi mới lên

Qua cầu thoát nạn còn rên hừ hừ

Nhủ rằng đến chết xin chừa

Chơi bời nhà lạ từ giờ xin thôi

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Ếch , chuột và điều hâu

Ếch và chuột cãi nhau gay gắt

Lôi nhau ra mô đất bụi cây

Thượng cẳng chân , hạ cẳng tay

Đả nhau tới mặt tới mày chẳng tha

Vừa đòn hiểm vừa la thảm thiết

Mặc đất trời chẳng biết xung quanh

Điều hâu sục sạo rất nhanh

Thấy ngay chuột ếch hai anh say đòn

Bền chộp luôn môi ngon hai chú

Đều chui vào bụng mụ điều hâu

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Biển, sông và suối

Chuyện rằng hai bác nông phu

Một bác cuộc có thết tu rất nhiều

Đại dương dù rộng bao nhiêu

Bụng tôi nóc cạn là điều dễ thôi

Một rằng :chẳng uống nổi rồi

-Bỏ ra ngàn bạc là tôi cuộc liền

Hôm sau mấy bác trong miền

Kéo nhau ra hỏi: cuộc tiền ra sao?

Giỏi thì uống thử xem nào

Bằng không , ngàn bạc ông trao cho rồi

Bác nông dân lại cả cười

Uống riêng biển nước thì tôi sợ gì

Nhưng đừng pha trộn nước chi

Nước sông nước suối lẫn thì không xong

Suối sông hãy chặn mọi dòng

Riêng nước biển , tôi cạn xong bây giờ

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Đại bàng và cáo

Đại bàng chop được cáo con

Cáo mẹ hoảng hồn lạy lục xin tha

Đại bàng nghĩ bụng: nhà ta

Cây tùng cao tít , ai mà dám lên

Đại bàng cấp cáo đi liền

Cáo mẹ vội tìm củ cháy một thanh

Dem về chắt gốc tùng xanh

Âm mưu đốt tổ của anh đại bàng

Đại bàng quay lại lạy van:

Thôi thôi xin trả cáo con cho bà

Mong bà đại xá cho ta...

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Mèo và cáo

Cáo mèo bàn luận râm ran

Làm sao tránh chó cắn càn được đây

Mèo rằng chỉ một mẹo này

Sợ chi lũ chó đến đây săn lùng

Cáo rằng mi nói lạ không

Có chẳng một mẹo mà mong phòng ngừa

Ta đây bảy bảy mẹo lừa

Bảy bảy mảnh lời vẫn chưa an toàn

Cáo-mèo đang mải luận bàn

Thoắt đâu tai nạn bất an ngất ngèo

Thợ săn mấy bác hò reo

Chó săn một lũ rượt theo săn mồi

Mèo thì chỉ một mọo thôi

Leo cây đến ngọn, mèo ngồi yên thân

Cáo khoe mưu chước trăm lần

Mà không tránh khỏi chó săn thính mồi

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Mèo đeo nhạc

Quanh năm mèo bắt chuột ăn

Mỗi ngày mây chú chết lẫn vì mèo.

Muốn cho thoát cảnh hiểm nghèo.

Họ hàng nhà chuột họp nhau lại bàn

Suy đi suy lại miên man

Không ra cách thoát muôn vàn tai ương

Chuột con lên tiếng tỏ tường:

“Giống mèo đi lại thường thường rất êm

Rình mò săn chuột ngày đêm

Chuột không phát hiện một phen đi đòi

Chỉ còn một cách này thôi

Phải đeo lục lạc vào nơi cổ mèo

Khi nào mèo đến nhạc kêu

Chúng ta kíp chạy, hiểm nghèo thoát ngay”

Nghe con chuột nhất trình bày

Chuột già vội phán : mèo này tốt thôi

Cậu đeo nhạc cổ mèo rồi

Họ hàng nhà chuột chúng tôi chịu liền

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Sư tử và lừa

Một hôm sư tử đi săn

Dẫn theo lừa sát bên thân vào rừng

Dặn rằng : anh thóc vô bụng

Cứ ra sức rống vang lòng rừng xanh

Bao muông thú sợ chạy quanh

Ta đây tóm gọn là anh giỏi rồi

Lừa ta một dạ vâng lời

Một hai ráng sức lấy hơi rống liền

Muông thú sợ chạy đảo điên

Vào tay sư tử tất nhiên tóm nhiều

Cuộc săn kết quả mỹ miều

Khen lừa , sư tử tỏ điều biểu dương

Lừa nghe phỉnh khoái lạ thường

Rống hoài, chờ được ngọt đường tiếng khen

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Chó sói và cáo

Chó sói chạy trốn chó nhà

Lủi vào rãnh nước định là ẩn thân

Cáo đang ngồi đó nhe răng

Quát rằng: Mi chớ đâm quàng vào đây!

Liệu thân phẫu cắt đi ngay

Cấm không lai vãng nơi này của tao!

Sói rằng: Chó sắp sục vào

Nên ta không cãi tào lao với mày

Hận này sẽ trả có ngày

Còn bây giờ, hăn là mảy đúng thôi

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Cáo và sói

Cáo thấy chó sói mài răng

Hỏi mài nanh vuốt hung hăng làm gì?

Yên lành nào có chuyện chi

Sói rằng: nanh phải giũa khi yên hàn

Chờ khi nước đã đến chân

Mài nanh giũa vuốt xoay vần được sao?

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Bác nông dân và niềm hạnh phúc

Lão nông ra bãi cỏ xanh

Nằm lăn hóng mát rồi thành ngủ luôn

Hạnh phúc dạo khắp thế gian

Lại gằn lên tiếng:”Ngủ lăn thế này?”

Lẽ ra phải cắt cỏ ngay

Đến khi trời nắng lại rầy trách ta

Lại ngồi than thở những là...

-Tôi không hạnh phúc, rồi ca cẩm hoài”

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Cô bé và con chuồn chuồn

Cô bé dạo chơi ngoài vườn

Bắt được chú chuồn ngộ nghĩnh rất hay

Định vật chân cánh khỏi bay

Bố em liền bảo: Bé này con ơi!

Con nghe những sớm buổi mai

Chuồn chuồn vui hát những bài đồng ca

Nghe cha, bé thả chuồn ra

Vắng nghe chuồn hát khúc ca yêu đời

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Rắn nước và nhím

Chú nhím lông nhọn hoắt

Mò đến tổ rắn nước

Thăm thú xin trú nhờ.

Rắn nước mời vào nhà

Nhưng rầy rà quá đôi

Rắn con không chịu nổi

Sống với nhím một nhà

Rắn mẹ bảo những là:

Chỉ cho chơi ít bữa

Nay đừng nán ná nữa

Kẻo lữ rấn con tôi

Đụng lông anh đau lắm!

Nhím trả lời lắm bầm:

Ai đau thì cứ đi

Tôi chạy đâu làm gì

Ở thế này là tốt

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Con quạ và cái bình

Con quạ khôn ngoan

Nó đang khát nước

Quạ tìm kiếm được

Bình nước trên sân.

Nó bay lại gần

Đáy bình có nước

Làm sao với được

Cổ khát lắm rồi

Quạ đi tìm tòi

Tha từng viên sỏi

Thả cho nước nổi

Dâng dần lên cao

Quạ thò đầu vào

Tha hồ uống nước

Lep Ton-xtoi

Truyện thơ ngụ ngôn tập 1

Phỏng dịch theo truyện ngụ ngôn Ê-dốp

Con chim nhỏ

Trên cây có chú chim con

Thấy dưới bãi cỏ thóc còn hạt rơi

Nhủ thầm dù một hạt thôi

Ta sà xuống đấy ăn chơi lót lòng.

Nào ngờ mắc lưới , buồn không!

Bỗng dung cá chậu chim lồng thân chim

Nỗi buồn day dứt trong tim

Điều hâu sấn bắt muông chim cả đời!

Moi gan móc ruột ăn chơi

Chẳng ai trừng phạt, chẳng người nói năng

Ta vì một hạt thóc vàng

Nuốt chưa khỏi họng cầm bằng mạng toi.